

Tbilisi Sea Plaza, Building 3, Unit 2, Room 102
E-mail: opticalsystemsinc@gmail.com
E-mail: Giorgi.Narimanidze.1@iliauni.edu.ge
Tel. : (+995) 591 07 59 19

№55
05 ნოემბერი 2019 წ.

საქართველოს გარემოს დაცვისა და
სოფლის მეურნეობის მინისტრის
მოადგილეს
ქ-ნ ნინო თანდილაშვილს

შპს „ოპტიკალ სისტემს ინკ“-ის
დირექტორის ლინა მას
ტ - 595 72 39 66
599 855 372

გ ა ნ ც ხ ა დ ე ბ ა

ქალბატონო ნინო,

გიგზავნით თქვენი № 6451/01 26/06/2019 წ. წერილში შპს „ოპტიკალ სისტემს ინკ“-ის მიერ წარდგენილი მესტიის მუნიციპალიტეტში, სოფ. იელის მიმდებარედ, სასარგებლო წიაღისეულის გადამამუშავებელი (ქვიშრობული ოქროს მომპოვებელი) საწარმოს მოწყობისა და ექსპლუატაციის სკოპინგის ანგარიშთან მიმართებით გამოთქმულ მითითებებზე და შენიშვნებზე პასუხებს.

გთხოვთ განაახლოთ ადმინისტრაციული საქმის წარმოება წარმოდგენილ სკოპინგის ანგარიშზე.

დანართი: 1. პასუხები მითითებულ შენიშვნებზე 4 ფურცელი; 2. საქართველოს კულტურული მემკვიდრეობის დაცვის ეროვნული სააგენტოს წერი № 17/4464. 22.10.2019 წ. 1 ფურცელი; 3. CD დისკი SHP ფაილებით.

პატივისცემით,

დირექტორი

მკვირ

ლინა მა

შპს „ოპტიკალ სისტემს ინკ“-ი

შპს „ოპტიკალ სისტემს ინკ“-ის მესტიის მუნიციპალიტეტში სოფ. იელის მიმდებარედ, სასარგებლო წიაღისეულის გადამამუშავებელი (ქვიშრობული ოქროს მომპოვებელი) საწარმოს მოწყობისა და ექსპლუატაციის
სკოპინგის ანგარიში

(დაზუსტებული გარემოს დაცვისა და სოფლის მეურნეობის სამინისტროს #6451/01 26/06/2019 წ. წერილის შესაბამისად).

შემსრულებელი:

შპს „ოპტიკალ სისტემს ინკ“-ი

ქ. თბილისი
2019 წელი

ჩვენს მიერ შესწავლილი იქნა გარემოს დაცვისა და სოფლის მეურნეობის სამინისტროს #6451/01 26.06.2019 წ. წერილში მითითებული შპს „ოპტიკალ სისტემს ინკ“-ის მიერ წარდგენილი სკოპინგის ანგარიშთან დაკავშირებული გარკვეული საკითხები.

- სკოპინგის ანგარიშში არ იყო წარმოდგენილი საქართველოს კულტურული მემკვიდრეობის დაცვის ეროვნულ სააგენტოსთან შეთანხმების დამადასტურებელი დოკუმენტი და შესაბამისი გადაწყვეტილება საქმიანობის განხორციელების თაობაზე.

მოგახსენებთ, რომ კულტურული მემკვიდრეობის და არქეოლოგიური ძეგლების დადგენის მიზნით ჩატარებული ზედაპირული არქეოლოგიური დაზვერვების მიხედვით საქართველოს კულტურული მემკვიდრეობის დაცვის ეროვნულმა სააგენტომ გასცა დადებითი დასკვნა მითითებულ მიწის ნაკვეთზე დაგეგმილი სამუშაოების ჩატარების თაობაზე.

დანართის სახით წარმოგიდგენთ საქართველოს კულტურული მემკვიდრეობის დაცვის ეროვნული სააგენტოს წერილს #17/4464, 22/10/2019 წ.

- სკოპინგის ანგარიშს თანდართულ SHP ფაილებში არ იყო მოცემული და დაზუსტებას საჭიროებდა სასარგებლო წიაღისეულის მოპოვების განსაზღვრული უბნების სრულყოფილი SHP ფაილები (SHP ფაილებში მოცემული იყო მხოლოდ 2 უბანი).

წარმოდგენილ თანდართულ SHP ფაილებში ოთხივე უბანი დაზუსტებულია და სრულყოფილად არის მოცემული.

- სკოპინგის ანგარიშის 2.2.4 თავში არასახიფათო ნარჩენების მართვის საკითხებთან დაკავშირებით აღნიშნული იყო რომ საწარმოში, გამოყენებული წყლის გაწმენდის შედეგად სალექარში რჩება ინერტული ნარჩენები (დაბალი კონდიციის ქვიშა და ლამი), რომელიც დასაწყობდება საწარმოს ტერიტორიაზე და გამოყენებული იქნება როგორც პროდუქცია სარეალიზაციოდ მასში სასარგებლო მინერალის შემცველობის არსებობის შემთხვევაში. დაზუსტებას საჭიროებდა სასარგებლო მინერალის არარსებობის შემთხვევაში როგორ მოხდება სალექარში დარჩენილი ინერტული ნარჩენების მართვა.

იმ შემთხვევაში, თუ სალექარში არსებული ინერტული ნარჩენები არ შეიცავს სასარგებლო მინერალს მაშინ სალექარში არსებული არასახიფათო ინერტული ნარჩენები განთავსდება დროებით სანაყაროებში და შემდგომში გამოყენებული იქნება კარიერის გამომუშავებული სივრცის შესავსებად კაჭართან და კენჭნართან ერთად და რელიეფის მოსასწორებლად.

- სკოპინგის ანგარიშის თანახმად სანიაღვრე წყლები ჩაშვებული იქნება სპეციალურად სანიაღვრე წყლებისთვის მოწყობილ სალექარში. აღნიშნულთან დაკავშირებით დაზუსტებას საჭიროებს სალექარის შესახებ ინფორმაცია.

ამასთან დაკავშირებით ვაზუსტებთ: დასამუშავებელ საბადოს მთელ სიგრძეზე გაუყვება კაპიტალური ტრანშეი, (მითითებულია დამუშავების პროექტში) რომლის ერთ-ერთი დანიშნულებაა კარიერი დაიცვას ჭალის ფერდობებიდან მომდინარე ნიაღვრებისგან უზენალექიანობის პერიოდში, შემდგომში დაგროვილი წყალი მოტივტივე წყლის პომპებით

გადაიტუმბება ო-4 სალექარში, (ზომით 20*10*2), შემდგომ წყალი გადაედინება ო-5 სალექარში, აქედან კი გამჭვირვალე წყალი გადადის მდინარეში (იხ. ნახ. 3).

- საპროექტო ტერიტორია მდებარეობს უშუალოდ მდინარის სიახლოეს, წარმოდგენილ სკოპინგის ანგარიშში კი გარემოზე შესაძლო ზემოქმედების და მისი სახეების შესახებ ინფორმაციაში არარის განსაზღვრული ზემოქმედება ზედაპირული წყლის ობიექტზე. საწარმოს მშენებლობის პერიოდში განხორციელებული ქმედებები: გზის გაყვანა, სალექარების მოწყობა, გამხსნელი ტრანშეის გაყვანა და სხვა. გავლენას არ ახდენს ზედაპირულ წყლის ობიექტზე.

საწარმოს ექსპლუატაციის პერიოდში მოხდება წყალაღება მდინარიდან (ზედაპირული წყლის ობიექტიდან), 17/03/2016 წელს საქართველოს გარემოს და ბუნებრივი რესურსების დაცვის სამინისტროს წყლის რესურსების მართვის სამსახურის მიერ გაცემული „ტექნიკური რეგლამენტი“-ს თანახმად.

ჰიდროვაშგერდის მუშაობის პროცესში გამოყენებული წყალი ჩაედინება სალექარებში ზომით 10*20*2 მ. პირველ სალექარში ნაწილობრივ გაწმენდილი წყალი გაიჟონება მეორე სალექარში ინფილტრატის სახით, სადაც კამკამდება და გაედინება მდ. ენგურში.

აღწერილი პროცესი მართებულია ალტერნატივისათვისაც.

- სკოპინგის ანგარიშის მიხედვით საპროექტო ტერიტორია თავისუფალია მცენარეული საფარისაგან (სკოპინგის ანგარიშში არ არის განხილული ზემოქმედება მცენარეულ საფარზე). აღნიშნულთან დაკავშირებით გაცნობებთ, რომ თქვენს მიერ წარმოდგენილ SHP ფაილების მიხედვით იდენტიფიცირებულ საპროექტო ტერიტორიაზე ფიქსირდება მცენარეული საფარი, შესაბამისად დაზუსტებას საჭიროებს საქმიანობის განხორციელებით გამოწვეული შესაძლო ზემოქმედება მცენარეულ საფარზე.

საპროექტო ტერიტორიის ნაწილზე გვხვდება მურყანის და ბალახეულის იშვიათი საფარი. მცენარეული საფარი წარმოდგენილია ბალახით, მურყანის ბუჩქნარით და 5 სმ-მდე დიამეტრის შტამბების მქონე 2 მ-მდე სიმაღლის ამონაყარით, რომლებიც 1-2 წლის განმავლობაში იზრდებიან მდინარის ჭალის ზედაპირზე. ტერიტორია არ არის მიმზიდველი საქართველოს წითელ ნუსხაში შეტანილი ფაუნის სახეობების წარმომადგენლებისთვის, წარმოდგენილი ჯიშების (მურყანი) სიმწირის და მათი მცირე ზომების გამო (შტამბის დიამეტრი და სიმაღლე) არ ითვლებიან სამრეწველო ან საშუშე მერქნად და არ აღირიცხებიან ტყის ფონდში. შესაბამისად მათზე ზემოქმედება გავლენას ვერ მოახდენს ადგილობრივ ბუნებრივ ფონზე. გარდა ზემოთ აღნიშნულისა ცნობილია, რომ ტერიტორია წარმოადგენს მდ. ენგურის ჭალას, რომლის ზედაპირიც შექმნილია მდ. მიერ წყალუხვობის პერიოდში წარმოქმნილი სუბსტრატით (ქვიშა-ხრემოვანი თიხიანი მასალა ნიადაგის მცირე დოზით). ტერიტორია 2-3 წლის განმავლობაში ერთხელ მაინც მდინარის წყალუხვობის გამო, ჭალის ზედაპირის ამგები სუბსტრატი მასზე გავნითრებულ მცენარეულობასთან ერთად გადაირეცხება და გაიზიდება მდინარის მიერ. ასე მეორდება პრიოდულად წყალდიდობიდან წყალდიდობამდე.

- სკოპინგის ანგარიშის თანახმად უპირატესობა მიენიჭა ნულოვან ალტერნატივას, რადგან ტერიტორია განლაგებულია უშუალოდ სამუშაოების საწყის ეტაპზე ექსპლუატაციას დაქვემდებარებულ უბანზე, ამავ დროს სკოპინგის ანგარიშში აღნიშნულია, რომ ალტერნატივა 1-ის გამოყენება იგეგმება „იელის“ ქვიშრობის მე-2, მე-3 და მე-4 უბნების ექსპლუატაციის განხორციელებისას. შესაბამისად სკოპინგის ანგარიშიდან დგინდება, რომ საქმიანობის განხორციელების პროცესში იგეგმება ორივე შერჩეული ალტერნატივის გამოყენება. ზემოაღნიშნულიდან გამომდინარე, სკოპინგის ანგარიშში წარმოდგენილი ალტერნატივების ანალიზი საჭიროებს დაზუსტებას და შერჩეულ ალტერნატიულ ტერიტორიაზე დაზუსტებული ინფორმაციის წარმოდგენას;

ალტერნატივა 1 მდებარეობს შპს „ოპტიკალ სისტემს ინკ“-ის ლიცენზირებულ ტერიტორიაზე მე - 3 საწარმოო უბნის მიმდებარედ, (ფართი 1000 მ²-მდე) მდ. ენგურის მარჯვენა სანაპიროზე, მდინარის კალაპოტიდან მოცილებით, შემადლებულ ტერიტორიაზე, სამთო მინაკუთვანის ფარგლებში (იხ. სიტუაციური რუკა №3 ნახ. 6). ალტერნატიული ტერიტორიის გამოყენების აუცილობლობა არ დგას. მოგეხსენებათ, იელის ქვიშრობული ოქროს საბადოს მე-4, მე-3 და მე-2 უბნიდან სასარგებლო წიაღისეულის ტრანსპორტირების მანძილი იზრდება (2 კმ). თუ ეს მოცემულობა შეცვლის გარემოზე შესაძლო ზემოქმედებას, მხოლოდ ამ შემთხვევაში საწარმოს მოსაწყობად გამოყენებული იქნება ალტერნატიული ტერიტორია.

- სკოპინგის ანგარიშით წარმოდგენილი და სატიტულო გვერდზე მითითებული საქმიანობის სახე არ შეესაბამება სკრინინგის განცხადებით წარმოდგენილ და სამინისტროს მიერ მიღებულ სკრინინგის გადაწყვეტილებით გათვალისწინებულ საქმიანობას (სადაც აღნიშნულია: „მესტიის მუნიციპალიტეტში, სოფ. იელში შპს „ოპტიკალ სისტემს ინკის“ სასარგებლო წიაღისეულის გადამამუშავებელი (ქვიშრობული ოქროს მომპოვებელი) საწარმოს მოწყობასა და ექსპლუატაციაზე სკრინინგის გადაწყვეტილების შესახებ).

დაზუსტებულია სათაური სატიტულო ფურცელზე.

შპს „ოპტიკალ სისტემს ინკ“-ის დირექტორს
ლინა მას
Tbilisi Sea Plaza, Building 3, Unit 2, Room 102
E-mail: opticalsystemsinc@gmail.com
E-mail: Giorgi.Narimanidze.l@iliauni.edu.ge
Tel. : (+995) 591 07 59 19

ქალბატონო ლინა,

თქვენი ა/წ 21 ოქტომბრის წერილის №077 პასუხად, რომელიც ეხება მესტიის მუნიციპალიტეტის, სოფელ ილის ტერიტორიაზე ქვიშრობული ოქროს მომპოვებელი საწარმოს მოწყობა-ექსპლუატაციის პროექტს (საკვლევი ნაკვეთის GPS კოორდინატები; N 43'0'118" E 42'45'19") კულტურული მემკვიდრეობის და არქეოლოგიური ძეგლების დადგენის მიზნით ჩატარებულ ზედაპირულ არქეოლოგიურ დაზვერვებს, გაცნობებთ, რომ სააგენტოში წარმოდგენილი ანგარიშის მიხედვით, საპროექტო ტერიტორიის ვიზუალური დათვალიერების შედეგად, საკვლევი მიწის ფართობზე და მის მიმდებარედ, არქეოლოგიური და კულტურული მემკვიდრეობის ნიშნის მქონე ობიექტები და არტეფაქტები არ ფიქსირდება.

აქვე გაცნობებთ, რომ საპროექტო ტერიტორიაზე შესაბამისად მიზანშეწონილად მიგვანია მიწის სამუშაოები საწყის ეტაპზე წარიმართოს არქეოლოგიის ზედამხედველობით.

ყოველივე ზემოთქმულიდან გამომდინარე გეძლევათ დადებითი დასკვნა მიწის ნაკვეთზე დაგეგმილის სამუშაოების ჩატარების თაობაზე.

აღსანიშნავია, რომ სამუშაოთა მიმდინარეობის დროს არქეოლოგიური ობიექტის აღმოჩენის შემთხვევაში, „კულტურული მემკვიდრეობის შესახებ“ საქართველოს კანონის მე-10 მუხლის თანახმად, უნდა შეწყდეს სამუშაოები და ამის შესახებ დაუყოვნებლივ ეცნობოს განათლების, მეცნიერების, კულტურისა და სპორტის სამინისტროს (ამ ეტაპზე-სააგენტოს).

პატივისცემით,

გენერალური დირექტორის მოადგილის
მოვალეობის შემსრულებელი

ხელმოწერილია/
შტამდასმულია
ელემბრონალად

პაატა დოლიძე